

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö 21.2.2008
Asia: Lausunto INSPIRE-työryhmän loppuraportista

Merentutkimuslaitos toteaa lausuntonaan INSPIRE-työryhmän loppuraportista seuraavan:

Merentutkimuslaitos on vastannut työryhmän kyselyyn ja osallistunut liikenne- ja viestintäministeriön sisäiseen työryhmään, joka tutki INSPIRE-työryhmän työtä. Loppuraportissa on tuotu selkeästi esiin paikkatietoasioiden kehitys Suomessa ja INSPIRE-direktiivin sisältöä ja vaiheita. Merentutkimuslaitos pitää hyvänä, että INSPIRE-direktiivin toimeenpano on kytketty laajempaan kansalliseen paikkatietostrategiaan. Merentutkimuslaitos pitää sinänsä hyvänä, että kansalliset tavoitteet asetetaan korkealle, mutta katsoo, että kansallinen lainsäädäntö on tehtävä sellaiseksi, että se pystytään myös toteuttamaan. Valtion tuottavuusohjelma voi osaltaan vaikuttaa siihen, että henkilöstöresurssit ovat pienemmät kuin olisi tarpeen. Merentutkimuslaitos on INSPIRE-työryhmän työn eri vaiheissa tuonut esiin sen, että joidenkin merkittävien aineistojen tuottaminen ja laadunvarmistus perustuvat osin työvoimaan, joka perustuu aineistoista saataviin maksullisiin palveluihin. Mikäli tällaiset aineistot edellytetään pantavaksi kaikkien saataville ilman korvauksia, voi aineiston tuottaminen ja laadunvarmistus vaikeutua ellei menetettyjä maksullisen palvelutoiminnan tuottoja korvata budjettirahoituksella. Työryhmä tuo käsittääksemme tämän esiin loppuraportissa.

Merentutkimuslaitos tukee työryhmän ehdotusta keskitetystä vastuuorganisaatiosta, joka ehdotuksen mukaan olisi Maanmittauslaitos. Yhtenäiset määrittelyt aineistoille ja yleisten verkkopalveluiden kehittäminen helpottuu, kun siitä vastaa yksi organisaatio, joka kouluttaa ja tukee muita osallistuvia organisaatioita.

Merentutkimuslaitos tukee myös ehdotusta Geodeettiseen laitokseen sijoitettavasta paikkatietoalan teknisestä asiantuntijaryhmästä. Merentutkimuslaitos kannattaa myös neuvottelukunnan perustamista.

Kansallisen paikkatietostrategian ohella Merentutkimuslaitos muistuttaa, että merentutkimuksen alalla samoin kuin muillakin aloilla on kansainvälisiä tietojen yhteiskäyttöhankkeita ja portaaleja. Näin ollen aineiston tuottaja joutuu sovittamaan aineistonsa sekä kansalliseen paikkatietoportaaliin, että oman alansa kansainvälisiin

portaaleihin. Merentutkimuksen kannalta tällaisia ovat esimerkiksi Kansainvälisen merentutkimusneuvoston tietojärjestelmä, World Data Center of Oceanography ja mm. EU-hanke SeaDataNet, joissa meritieteellistä metatietoa ja varsinaista havaintoaineistoa on pantu saataville internetiin.

Merentutkimuslaitos kannattaa myös työryhmän ehdotusta maksullisten paikkatietojen maksuperusteiden yhtenäistämisestä siinä määrin kuin se on mahdollista.

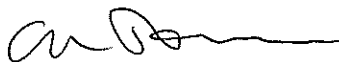
Merentutkimuslaitos pitää hyvänä, että säädetään paikkatietoinfrastruktuuria koskeva yleislaki sen sijaan, että sijoitettaisi määräykset laitospäätöksiin lakeihin. Tämä on erityisen tärkeää nykyisessä tilanteessa, jossa valtionhallinnossa laitosten asema on joutunut kyseenalaiseksi eikä ole selvää mitä laitoksia edes suhteellisen lyhyellä tähtäimellä jatkossa on olemassa.

Merentutkimuslaitos haluaa huomauttaa erityisesti tutkimuslaitoksia koskevasta havaintotietojen julkaisuprioriteetistä. Tutkimuslaitosten keräämä tieto on seurantatietoja lukuunottamatta yleensä selkeään ongelmanasetteluun perustuvasti kerätty ja silloin havaintojen kerääjällä tulee olla oikeus julkaista aineisto kohtuullisessa ajassa ennen aineiston panemista vapaasti saataville. Direktiivin liitteessä I esitetty lista aineistoista ei näytä aiheuttavan tässä suhteessa ongelmia, koska listan aineistot ovat enemmän tai vähemmän rutiinityypisiä aineistoja.

Yksityiskohtiin menevänä huomautuksena Merentutkimuslaitos haluaa tuoda esiin tarpeen käyttää kartastokoordinaatistojärjestelmänä myös ETRS-LAEA 52N 10E järjestelmää (Lambert Azimuthal Equal Area 5210Latitude of origin: 52N Longitude of origin 10E). Tämä liittyy Suomen siirtymiseen Eurooppaliseen ETRS89-järjestelmään. ETRS-LAEA 52N 10E on INSPIRE direktiivi mukainen projektio, joka on käytännöllinen kuvattaessa maanrajojen yli meneviä alueita, esimerkiksi valuma- ja merialueita. Kyseinen projektio on käyttökelpoinen Itämeren merialueita kuvattaessa, koska se ei riipu kansallisista projektioista.

Merentutkimuslaitos katsoo, että ehdotetun paikkatietoja koskevan yleislain säätämisen yhteydessä valtion tulee huolehtia myös paikkatietoja kerääville ja ylläpitäville laitoksille riittävät resurssit lain vaatimusten täyttämiseksi vaadittavan järjestelmän perustamiseen, koska perustamisvaihe vaatii enemmän resursseja kuin toimivan järjestelmän normaali ylläpito.

Helsingissä 28.3.2008

Eeva-Liisa Poutanen
ylijohtaja

Pekka Alenius
Johtava tutkija